

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

הכנסת השמונה-עשרה

נוסח לא מתוקן

מושב רביעי

<פרוטוקול מס' 15 >

מישיבת ועדת המשנה של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון) (הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים),
התשס"ט-2008

יום שלישי, ט"ו בסיון התשע"ב (05 ביוני 2012), שעה 12:00

<סדר היום:>

<הצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון מס' 3) טיפול באומנויות, התשס"ט-2008>

נכחו:

<חברי הוועדה:>

רחל אדטו – היו"ר
אריה אלדד
אורלי לוי אבקסיס
אורי מקלב

<מוזמנים:>

פרופ' רוני גמזו	–	מנכ"ל משרד הבריאות
ד"ר אמיר שנון	–	מנהל המחלקה למקצועות רפואיים, משרד הבריאות
רעיה לוי גודמן	–	מנהלת האגף לחינוך מיוחד, משרד החינוך
אורנה שיץ אופנהיימר	–	אגף מכללות לחינוך, משרד החינוך
ד"ר ורדה בן שאול	–	ממונה על תחום מכללות להוראה ומכללות טכנולוגיות, המועצה להשכלה גבוהה
מרק אסרף	–	ממונה על תחום אוניברסיטאות, המועצה להשכלה גבוהה
עו"ד נדב שמיר	–	הלשכה המשפטית, המועצה להשכלה גבוהה
מירי פלג	–	רכות הכשרה מעשית
עו"ד אורית שקד שנקמן	–	יועצת משפטית, ש. פרידמן ושות'
עומר בקרמן	–	ביבליותרפיסט
מרים דרוקס	–	ראש התכנית להכשרת מטפלים במוזיקה, מכללת לוינסקי
ד"ר עפרה קמר	–	ראש המכון לטיפול באומנויות, מכללת דוד ילין
ד"ר אורית ויסמן	–	מרצה, מכללת דוד ילין
מוטי מקס מקמורי	–	יו"ר האיגוד הארצי של הרוקחים
מירי רוזנבוים	–	ראש בלמ"ת, סמינר הקיבוצים
אילן שלגי	–	סמינר הקיבוצים
אורנה צרפתי	–	מרפאה בעיסוק, קופת חולים מאוחדת
ד"ר סמואל שוורץ	–	סמנכ"ל אוניברסיטת לסלי
מנחם פדר	–	מכללת ירושלים
אלון האס	–	יועץ אקדמי למכון להכשרת מטפלים, מכללת ירושלים
ד"ר דפנה מוריה	–	ראש התכנית לתואר שני, מכללת בית ברל
ענת שבדרון	–	פורום עצמאי של מדריכים בשטח
יערה כהן	–	התאחדות הסטודנטים

<ייעוץ משפטי:>

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

שמרית שקד

<מנהלת הוועדה:>

וילמה מאור

<קצרנית פרלמנטרית:>

חבר המתרגמים – אהובה שרון

**> הצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון מס' 3) טיפול באומנויות,
 התשס"ט-2008 <**

>היו"ר רחל אדטו:<

שלום. גבירותי ורבותי, אני שמחה על הפגישה שאנחנו מקיימים היום. למרות הזמן שעבר, הנושא לא ירד מסדר היום. למרות שזה לא היה בפורום כל כך גדול ורחב, אנחנו המשכנו בדיונים מול המועצה להשכלה גבוהה, מול משרד הבריאות, מול הגורמים בשטח ומול הלשכה המשפטית. הנושא בהחלט ממשיך עקב ההבנה שחייבים לסגור ולפתור את הנושא הזה לפני שמגיעים המכתבים ממשרד החינוך על פיטורים, כפי שהייתה הסערה הגדולה בדיוק בתקופה הזאת לפני שנה. לכן אני מאוד מקווה שהישיבה היום באמת תהיה האחרונה כפי שאנחנו יושבים בפורום הזה. לפני שאנחנו ממשיכים את הנושא בוועדה המצומצמת, אנחנו מעלים את הנושא למליאת ועדת העבודה, הרווחה והבריאות על מנת לאשר את החוק.

נתחיל בנושא העדכונים על מנת לראות במה התקדמנו. הדבר הראשון בו התקדמנו מאז הפעם האחרונה היה באמת קיום ישיבה של המועצה להשכלה גבוהה. בפעם הקודמת נשארנו עם השאלה שחזרה ועלתה כל הזמן והיא מה אנחנו עושים עם דור הביניים, עם המחויבות שלהם להשלים תארים שניים. החזרנו את השאלה למועצה להשכלה גבוהה, אחרי שעלה הנושא לגבי תואר שני מיועד לכל אותם אנשים שירצו להשלים את התואר השני כחלק מהדרישות לקבל את התואר של מוסמך לטיפול באומנויות. אכן, נפגשתי עם משה ויגדור, מנכ"ל המועצה להשכלה גבוהה ואחר כך התקיימה עוד ישיבה. משה ויגדור לא יגיע לישיבה אבל אני אשמח אם נדב יציג את החלטת המועצה להשכלה גבוהה לגבי האישור של התואר השני המיועד.

>ורדה בן שאול:<

ורדה בן-שאול, המועצה להשכלה גבוהה. אני אתיחס. בעיקרון הייתה הסכמה עקרונית של המועצה להשכלה גבוהה. בקדנציה הקודמת של המועצה להשכלה גבוהה הייתה החלטה עקרונית לפתוח בדיונים בעניין של תוכנית ייעודית לכל האנשים שמטפלים בפועל והם חסרי תואר שני. מונתה ועדה מקצועית שקיימה כבר דיון ראשון וכמה דיונים באי-מייל. אני מעדיפה לא להיכנס כרגע לפרטים.

>היו"ר רחל אדטו:<

לא צריך את הפרטים. הנקודה החשובה שכרגע אמרת היא שיש הסכמה עקרונית של המועצה להשכלה גבוהה לתואר שני מיועד ומקוצר לאנשים.

>ורדה בן שאול:<

יש הסכמה עקרונית להקים ועדה שתמליץ למועצה להשכלה גבוהה בעניין התוכנית הייעודית לתואר שני לאנשים שמטפלים באומנויות.

>אורלי לוי אבקסיס:<

כמה זמן אמורה לפעול ועדה כזאת?

>ורדה בן שאול:<

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

הוועדה נפגשה פעם אחת לישיבה מאוד מאוד חזקה וכבר עשתה סבב באי-מיילים. הם טענו שהם מסיימים את זה בעוד ישיבה אחת. אני לא יודעת להבטיח במאה אחוזים כי כל רגע צצות עוד שאלות חריגות.

<אורלי לוי אבקסיס:>

למה הוועדה לא נפגשה שוב?

<ורדה בן שאול:>

זה היה בשבוע שעבר.

<אורלי לוי אבקסיס:>

הם נפגשו לראשונה רק בשבוע שעבר.

<אורי מקלב:>

גברתי יושבת הראש, מתי התקיימה הישיבה האחרונה של ועדת המשנה בנושא הזה?

<היו"ר רחל אדטו:>

לפני זמן רב.

<קריאה:>

בספטמבר.

<היו"ר רחל אדטו:>

ההודעה של המל"ג אלי הייתה לפחות ארבעה חודשים אחרי שסוכם על ההכרה בתואר השני.

<ורדה בן שאול:>

כן, אבל המועצה הקודמת התפזרה ולקח זמן להקים את הוועדה. היו שם כל מיני חילוקי דעות על ההרכב. כרגע זה עלה על דרך המלך.

<היו"ר רחל אדטו:>

הבנתי ממנכ"ל המועצה שיש כוונה חיובית של המועצה להשכלה גבוהה להיענות לבקשה לתת מענה לתואר שני ייעודי מקוצר לכל אותו דור ביניים בוגר תארים שצריך לקבל את ההשלמה לתואר השני הזה.

<ורדה בן שאול:>

הוועדה ניסתה לחלק את האוכלוסייה הזאת לכמה קטגוריות. יש לנו כל מיני מקרים, גם מבחינת השנים וגם מבחינת הכישורים, וזה לא כל כך פשוט. כשבן אדם אומר שיש לו ניסיון בתחום, צריך לבדוק מהיכן הניסיון וכמה הניסיון, דבר שהוא קצת בעייתי.

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
 (הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
 של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
 05/06/2012

< אמיר שנון: >

בוועדה הזאת יושב נציג משרד הבריאות? חלק מהדברים שאת מעלה עכשיו, אנחנו יכולים לתרום בנושא.

< רוני גמזו: >

אין נציג.

< היו"ר רחל אדטו: >

ביקשתי שהיום לא נקיים ישיבה אלא אם כן היא תהיה על מנת לתת מענה לעמדת משרד הבריאות מול השאלה של התואר השני המקוצר. בחלק גדול מהדברים כבר הגענו להבנות אבל נשארנו עם סימני שאלה לגבי עמדת משרד הבריאות.

פרופסור גמזו, בבקשה.

< רוני גמזו: >

אתם מכירים את עמדת משרד הבריאות שהייתה גם בדיונים הקודמים. אנחנו ספוגי חבטות וצלקות מהסדרת מקצועות כשהמסגרת האקדמית לא מוסדרת. שמונה מקצועות אחרי שהסדרנו אותם וראינו את הנזק הרב שנגרם להרבה מאוד בעלי מקצוע, כאשר אין מסגרת אקדמית ראויה, סולידית, חזקה ויציבה, כאשר אז אני מגביל את חופש העיסוק שלהם כאשר הם תקועים ביני לבין חוסר ההסדרה האקדמי. לכן אנחנו אמרנו שהפעם נעשה את זה מסודר. אנחנו רוצים לראות מערכות קמות ועומדות בתואר שני כפי שהוא מופיע בהצעת החוק. אנחנו רוצים גם מערכות שקמות ועומדות שעושות גם את ההשלמות. אז יותר קל לנו אל מול המערכת. אנחנו גם רוצים להיות מעורבים באופן קביעת תוכנית ההכשרה ואני אסביר למה אנחנו רוצים להיות מעורבים.

< היו"ר רחל אדטו: >

איזו תכנית הכשרה?

< רוני גמזו: >

של הבעה ביצירה. לא חשוב כרגע באיזו מגמה. באחד המקצועות שחוקקנו בשנת 2008, תזונאות, נקבע שההכשרה נמצאת מחוץ למסגרת.

< היו"ר רחל אדטו: >

אני רוצה להבין. מהי הכשרה? זאת תקופה של סטאז?

< רוני גמזו: >

כן. הכשרה מעשית. במקצוע הזה נקבע שמחוץ למסגרת האקדמית. אפילו ממש הכשרה קצרה, הכשרה של חמישה חודשים, אני לא זוכר את מספר השעות, אבל היום אנחנו רואים את הסיטואציה הקשה אצלנו. זאת אומרת, אנשים מסיימים את הלימודים, רוצים את התעודות ואין להם מקומות הכשרה. אני לא אעשה את אותה טעות במקצוע הזה כי אני כבר ראיתי את הנייר הראשוני אחרי דיונים של אותה ועדה. לדעתי נחום פינגר כבר לא בתפקיד.

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

<ורדה בן שאול:>

שושני בתפקיד.

<רוני גמזו:>

שושני בתפקיד. נכון. הערתי במכתב על הבעייתיות שצפויה להיות. כי אם אתה תכשיר באקדמיה ואנחנו מדברים כאן על מקומות ציבוריים. הבעה ביצירה, אתה רוצה את ההכשרה המעשית, אלה מקומות ציבוריים והם יבואו ויאמרו שאין להם תקנים, הם צריכים לשלם ויקרה מה שקורה היום בתזונה כאשר ממתנים שנתיים-שנתיים וחצי להכשרה מעשית.

אנחנו רוצים ליצור כאן מערכת מסודרת.

<אורלי לוי אבקסיס:>

הרפורמה לבריאות הנפש, לא יהיו שם תקנים להכשרה הזאת?

<רוני גמזו:>

לא. אני אסביר. נאמר שאני מנהל בית חולים ויש לי תקנים להבעה ביצירה. אני שם אנשים שהם בעלי מקצוע. אני רוצה את האנשים שעושים את העבודה הפרודוקטיבית. עכשיו באים ואומרים לי שאקבל עוד כמה אנשים להכשרה, לסטאז', אבל אני אומר שעדיף לי לא. לא משתלם לי ואני צריך ללמד אותם. לא רק שהם לא תורמים לי כי אסור להם לתרום, אלא אני צריך לתרום להם. הצגתי מנהל בית חולים ציני כי אני כמובן לא הייתי עושה את זה אבל זאת הסיטואציה שאנחנו רואים עכשיו בנושא של תזונה. לכן בנקודה הזאת רצינו להסדיר את זה מראש ולוודא גם שבתוך תקופת הלימודים, באותם שנתיים שמשלמים תואר שני – ולא משנה כרגע באיזו מגמה זה – יוצא שגמרת גם את הפרקטיקום, כפי שקורה היום אצל פסיכולוג שסיים תואר שני. הוא סיים את התואר השני, הוא יכול להתחיל לעבוד כפסיכולוג. אגב, זה גם קיים בריפוי בעיסוק וזה גם קיים בקלינאי תקשורת.

<קריאה:>

לא נכון.

<רוני גמזו:>

בפסיכולוגיה, אתה פסיכולוג בסוף התואר. זה שאתה צריך מומחיות, זה משהו אחר אבל אתה, על פי חוק הפסיכולוגים, הולך להירשם בפנקס, נרשם בפנקס, עובד לא בתור מומחה. כאן זה לא קיים. הוא לא יכול לקבל את רישיון העבודה אלא הוא צריך לעבור עוד סבב. יש מספר דברים כאלה. חזרתי עכשיו משיבה במועצה להשכלה גבוהה ודיברתי עם משה ויגדור. ביקשתי שנקיים דיון כי הבנתי שהנושא לא התקדם. ביקשתי שנקיים דיון עם משרד הבריאות. יש לנו כבר ועדה פריטטית משותפת שעובדת והיא עובדת יפה.

<היו"ר רחל אדטו:>

באיזה עניין?

<רוני גמזו:>

בעניין הבעה ביצירה, כדי לקדם את העניינים. מנקודת המבט שלנו, אנחנו חייבים להסדיר את האקדמיה.

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

חייבים עד הסוף להסדיר אותה.

<היו"ר רחל אדטו:>

לגבי הוועדה. יש לי את סיכום ישיבת המועצה להשכלה גבוהה מיום 3 באפריל 2012: אישרה מל"ג את הרכב הוועדה לקביעת תוכנית ייעודית לתואר שני בטיפול באומנויות למטפלים בפועל.

כלומר, אין כאן שאלה אם כן או לא. יש הסכמה שכן, אבל עכשיו הוועדה דנה בכך.

<רוני גמזו:>

זאת ההשלמה או התואר הבסיסי?

<היו"ר רחל אדטו:>

אישרה את הרכב הוועדה לקביעת תוכנית ייעודית לתואר שני - התואר השני המיועד – בטיפול באומנויות למטפלים בפועל. לכל אלה שאנחנו קוראים להם דור הביניים, כאלה שסיימו את הלימודים ולא קיבלו את הרישיון כי מאז הבג"ץ לא התקדמנו.

באותה החלטה אושר הרכב הוועדה: פרופסור תמי רונן, יושבת ראש, דיקן בית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת תל אביב, פרופסור אמנון וולמן ממכללת לוינסקי לחינוך, דוקטור אפרת הוס, ראש המגמה לטיפול באומנות בתואר שני עבודה סוציאלית באוניברסיטת בן גוריון ורוני שפירא, ראש המחלקה האקדמית בהתאחדות הסטודנטים שהוא נציג הסטודנטים.

<אמיר שנון:>

אני עדיין חושב שמשרד הבריאות צריך להיות בוועדה.

<היו"ר רחל אדטו:>

אני מסכימה שהיה צריך להיות איש משרד הבריאות. זה לא הפורום לקבוע אם איש משרד הבריאות יהיה בוועדה או לא.

<ורדה בן שאול:>

רק לציין ולהזכיר שבועדה שקבעה את המתווה לתואר הראשון, לא לתוכנית ההשלמות אלא למתווה הכללי שקבע את 600 השעות בתוך התואר ואת ה-960 מחוץ לתואר, ישבו שני נציגים ממשרד הבריאות. ישב דוקטור אמיר שנון ודוקטור ימימה גולדברג. יחד אתם קבענו את המתווה הזה, כולל את ההכשרה המעשית ואת שעות הסטאז' מחוץ לתואר. אם כן, הנושא הזה כבר נסגר והוא כבר רץ.

<אמיר שנון:>

לא, זה לא מדויק.

<היו"ר רחל אדטו:>

אני רוצה להבהיר את הבנתי את מה שכתוב כאן.

<נדב שמיר:>

אלה שני נושאים נפרדים. אנחנו מדברים על הוועדה ההיסטורית שקבעה את התקן לתואר השני.

<היו"ר רחל אדטו:>

זה לא רלוונטי. אנחנו מדברים על הוועדה לתואר שני מקוצר או תואר שני מיועד.

<נדב שמיר:>

זה מתקשר לטענה שעלתה כאן על ידי מנכ"ל משרד הבריאות, למה לא מכניסים את שעות ההכשרה המעשית לתוך התואר. אנחנו אמרנו שבועדה שקבעה את זה יישבו גם נציגים של משרד הבריאות וזה היה מקובל עליהם שחלק מהשעות הם בתוך התוכנית וחלק לא.

<אמיר שנון:>

הייתה שאלה לגבי הפיקוח. היו גם דיונים כאן בכנסת.

<נדב שמיר:>

אפשר לפתוח את זה שוב.

<היו"ר רחל אדטו:>

לא, אני לא רוצה לפתוח את זה שוב. אני ממש לא רוצה, אבל אני לא רוצה שניסוג אחרנית מההסכמות.

<רוני גמזו:>

אנחנו לא מסכימים – ואני הודעתי את זה במכתב אבל לא קיבלתי תשובה, הודעתי על כך מיד כשראיתי את הסיכום שלכם – לעובדה שאנחנו נשאיר את האנשים לחפש הכשרות מעשיות בלי יכולת שלנו לספק אותן.

<אורלי לוי אבקסיס:>

בינתיים אנחנו משאירים אותם סתם כך?

<רוני גמזו:>

לא, לא משאירים. היה דיון אחד בנושא של ההשלמות.

<אורלי לוי אבקסיס:>

עד שלא ניצור מקומות בהם אם יוכלו לעשות את ההתמחות, אנחנו אומרים שנקפיא את המצב הקיים.

<רוני גמזו:>

לא.

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
 (הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
 של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
 05/06/2012

<ורדה בן שאול:>

אבל יש מקומות.

<רוני גמזו:>

איפה המקומות?

<ורדה בן שאול:>

אנחנו עושים את התוכנית הזאת.

<רוני גמזו:>

כמה כסף משלם הסטודנט עבור ההכשרה?

<ורדה בן שאול:>

שכר לימוד אוניברסיטאי רגיל.

<היו"ר רחל אדטו:>

זה מה שהמוסדות התחייבו לפחות בפעם הקודמת.

<ורדה בן שאול:>

אנחנו מקיימים את זה בפועל.

<היו"ר רחל אדטו:>

הם אמרו שהם לוקחים את ההכשרה כחלק מהמחויבות שלהם.

<רוני גמזו:>

אם הוא משלם שכר לימוד מלא, מדוע לא להכניס את זה לתוך התוכנית?

<ורדה בן שאול:>

יש לנו את זה בפועל, כך שלא מדברים על משהו היפותטי.

<היו"ר רחל אדטו:>

אני אעשה סבב וכל אחד יאמר את דבריו. אני רוצה שוב לומר למועצה להשכלה גבוהה, שמבחינתי לא תהיינה אי הבנות, שהוועדה שהוקמה היא ועדה לקביעת התוכן ולא אם כן או לא.

<ורדה בן שאול:>

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
 (הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
 של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
 05/06/2012

התוכן והתנאים.

<היו"ר רחל אדטו:>

התוכן של התואר השני המיועד על מנת לפתור את כל בעיית אלפי המטפלים שנמצאים כרגע בלי רישוי. האם אני אומרת נכון?

<ורדה בן שאול:>

כן.

<היו"ר רחל אדטו:>

זאת מטרת הוועדה. זאת אומרת, יש לכם הסכמה לתואר שני מיועד. יש הסכמה של המועצה להשכלה גבוהה לתואר שני מיועד. עכשיו השאלה שלכם היא מה מהות התואר.

<ורדה בן שאול:>

מה התנאים.

<היו"ר רחל אדטו:>

בסדר, לא משנה, אבל יש לכם הסכמה לתואר שני מיועד. את זה אני רוצה לשמוע.

<ורדה בן שאול:>

כשהמועצה מקימה ועדה, זה אומר שהיא מסכימה לעניין העקרוני והיא מקימה ועדה על מנת להמליץ בפניו.

<היו"ר רחל אדטו:>

על התוכן, מה תעשו בשנה הזאת או בשנה וחצי, אם זאת שנה וחצי או שנה וארבעה חודשים. זאת כוונת הוועדה. הוועדה הולכת להכניס את המהות אבל יש לכם הסכמה לכך שיהיה תואר שני מיועד.

<ורדה בן שאול:>

כן.

<היו"ר רחל אדטו:>

זה היה חשוב לי להבין.

<אורי מקלב:>

בפעם הקודמת למדנו שתואר לימודים מיועדים, אלה עדיין לא לימודים מקוצרים. התברר שזה מיועד אבל לא מקוצר. בעצם אתה דורש מהם לעשות תואר שני ואלה כאלה שכבר למדו שבע שנים. ההצעה שהם הביאו

בפנינו לא הייתה ישימה. האנשים האלה באו ואמרו שלא ישים לעשות תואר שני. למה זה מיועד?

<היו"ר רחל אדטו:>

המיועד מיועד לאותם אלפי אנשים שאנחנו קוראים להם דור ביניים שבגללם החוק הזה עד היום לא נסגר. התואר הזה מיועד לכל אלה שגמרו את הלימודים במוסדות המוכרים, למדו וקיבלו תעודה אבל הם לא מקבלים את הרישיון כי אמרנו שצריך להיות להם תואר שני למשל. כדי לתת מענה אמרנו שנמצא דרך שלא נחזיר אותם לאוניברסיטאות ונגיד להם שעכשיו הם ילמדו ויעשו תואר שני של שנתיים, שלוש וארבע שנים במשך ארבעה ימים בשבוע. אלה אנשים שכבר עובדים כמה שנים ולכן אמרנו שנמצא פתרון. היה לנו מתווה דומה, אני חושבת שבבר-אילן ובחיפה.

<ורדה בן שאול:>

יש לנו תוכנית בחיפה.

<היו"ר רחל אדטו:>

בחיפה ובבר-אילן היה מתווה דומה.

<ורדה בן שאול:>

תוכנית מלאה אבל יום בשבוע.

<היו"ר רחל אדטו:>

מתווה דומה של תואר שני שאפשר לקצר את התואר ולייעד רק לאותם אנשים שצריך לחול עליהם הצורך לקבל את התואר השני. על זה דיברנו וזה כדי לפתור את בעיית אלפי האנשים שכרגע לא יכולים לקבל רישיון.

<רוני גמזו:>

לא לפתור.

<היו"ר רחל אדטו:>

לתת מענה לאותם אלפי אנשים שכרגע אנחנו לא מסוגלים לתת להם מענה אם החוק הזה יחול כי אין אפשרות לתת להם רישיון.

<אורי מקלב:>

כאשר המועצה להשכלה גבוהה רואה מה זה המיועד, היא רואה את זה אולי קצת יותר ממוקד ואולי קצת יותר קצר אבל לא כפי שאנחנו ראינו בעינינו מהו המיועד. כמו שאמרת, כל אלה שיכולים לעמוד בזה ולא שזה יהיה בלתי ישים עבורם בגלל המיועד.

<רוני גמזו:>

אני רוצה לומר לכבוד חברי הכנסת. אני מכיר, ואפילו מוקיר, את הרצון של כולנו להסדיר את המקצועות וזה רצון באמת אמיתי. גם אנחנו רוצים אנשים בתוך המערכות שלנו, בתוך מערכת הבריאות, במקצועות מוסדרים

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008

של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות

05/06/2012

אבל תזכרו שברגע שאנחנו עושים את המהלך הזה, אנחנו צריכים להבין האם באמת אותם אלפי אנשים שעוסקים כרגע, האם זה ייראה להם סביר ללכת ולעשות כדי לקבל את הרישיון את האקסטרה מייל הזה. כדי שאנחנו נהיה בטוחים, אנחנו צריכים לראות את האקסטרה מייל הזה בעיניים שלנו. אני מציע לא להשאיר את זה באוויר, לאיזושהי ועדה שבשלב כלשהו תחליט. אנחנו במשרד הבריאות אמרנו לפיזיותרפיסטים שיעברו מבחן, ואיזה ריקושיטים אנחנו מקבלים. אנשים אומרים שהם עובדים והם מאושרים ויש להם תעודה.

<אורלי לוי אבקסיס:>

יש נתיב אחר חוץ מהנתיב הזה?

<רוני גמזו:>

לא. אם אנחנו מגדירים שמחויב כאן תואר אקדמי, צריך כאן שהם יעברו איזושהו מייל מסוים.

<אורלי לוי אבקסיס:>

כשאומרים כאן שמחויב התואר האקדמי הזה, אין ספק שזאת עוד הוצאה כספית מאוד גדולה לאותם מטפלים שנמצאים זמן רב בשטח ובחלקם גם צברו ניסיון. אני רואה כאן הרבה נציגים אבל הרבה נציגים של המוסדות האלה שמכשירים. נאמר כאן שהסטאז' יעלה להם שנת לימודים.

<קריאה:>

לא שנה אלא הם עושים סטאז' במשך שנתיים.

<אורלי לוי אבקסיס:>

הם אמרו שההתמחות תעלה כסף לאותם סטודנטים שכבר היום עובדים. תסלחו לי, אבל זה מטורף. אני מתחילה לחשוב שיש כאן מונופול מסוים של יוקרה מסוימת שהיא מעבר לטיפול הדרוש בשטח וגם אם באתי לכאן בתפיסה אחרת לגמרי – התכוונתי לומר דברים אחרים – אני יושבת ליד חבר הכנסת אורי מקלב, ואני גם שותפה בוועדות אחרות, ופתאום אנחנו מתחילים לקלוט שמהו כאן לא נורמאלי. אנחנו לא שומעים את אותו דור עליו אנחנו מדברים. אנחנו מטילים עליו כאן דברים נוספים. תפיסתי קצת השתנתה ואני חושבת שבאיזושהו אופן אנחנו משרתים כאן מנגנון מסוים. גם אני רוצה שהטיפול הכי טוב יהיה לילדים שלי, אם חלילה וחס הם יצטרכו לעבור טיפולים משלימים מסוימים, אבל לא יתכן שאנחנו ננפח כאן את הכיסים של חלק מהמכללות וגם ניצור מונופול של מי כן ומי לא ועבור ההתמחות הם יידרשו לשלם כסף. חברים, אני למדתי משפטים.

<היו"ר רחל אדטו:>

ההתמחות היא החלק השולי כאן.

<אורלי לוי אבקסיס:>

לא, זה לא משנה. אם אתה צריך לשלם כסף עבור ההתמחות, זאת קטסטרופה.

<אורי מקלב:>

גם הלימודים עולים.

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
 (הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
 של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
 05/06/2012

<אורלי לוי אבקסיס:>

זה מטורף. מה אתם דורשים מהם? הם יעשו הסבה מקצועית. איזה דור מדבר? על מה אנחנו מדברים בכלל? באו נזרוק אותם החוצה וזהו. כמה הם יקבלו אחר כך כשהם יעסקו בזה? על מה אנחנו מדברים?

<היו"ר רחל אדטו:>

חבר הכנסת אריה אלדד, בבקשה.

<אריה אלדד:>

כשהתגייסתי לחיל הרפואה, רופאים לא עשו בה"ד 1 אלא בה"ד 10 ואחרי ארבעים ימים הפכו לקצינים. אף אחד לא אמר לי לפני שהפכתי להיות קצין רפואה ראשי שעכשיו אלך ואעשה בה"ד 1. חשבו שזה רצוי, אבל מרגע מסוים ואילך, ולא רטרואקטיבי. יכול להיות שזה לא המצב הרצוי, אבל למה לא להגיע למצב המצוי שבו נשרטט קו בזמן ונגיד שמכאן ואילך כל מי שמתחיל ללמוד יצטרך תואר שני ומי שעסק בזה קודם, יקבל את התעודה כמו שהוא ולא נחיל את זה בדיעבד.

פעם הייתי משתמש בביטוי ואומר, אבל כיוון שהוא נאמר גם על גבעת האולפנה, שזאת גזרה שאין הציבור יכול לעמוד בה.

<היו"ר רחל אדטו:>

הצליח לך. אמרת את זה.

<אורי מקלב:>

צריך להבין שהדובר הוא היוזם של הסדרת המקצועות.

<אריה אלדד:>

גם אני למדתי כאן משהו ממה שעשינו בשנתיים האחרונות.

<היו"ר רחל אדטו:>

זאת אומרת, מבחינתך כיוזם החוק, למרות כל הסיפור שיש לנו במקצועות רישוי ובמקצועות אחרים, פיזיותרפיה וכל הדברים שנאמרו על ידי פרופסור גמזו, אתה אומר שכל מה שאמרנו שמשנת 2005 לא מקבלים רישיונות, אנחנו נשווה עכשיו את המצב של אלה שהתחילו ללמוד לפני שנה-שנתיים וביקשנו מהם תואר שני והם יהיו שווים לכל אלה שסיימו מכללות וסמינרים. כולם יהיו שווים.

<אורלי לוי אבקסיס:>

צריך למתוח קו.

<אריה אלדד:>

נראה לי שזה הרע במיעוטו.

<היו"ר רחל אדטו:>

זאת הצעה חדשה שמועלית היום. אני מעבירה אותה למשרד הבריאות.

<רוני גמזו:>

אני צריך להתעמק במה שאמר פרופסור אלדד. אסור לי לשלוף מהשרוול. אם אני קצת נוגע, אני חושב שהבעיה שלנו – לא רק שלי אלא של המערכת – תהיה להגיד מי זה, כפי שפרופסור אלדד בקלות רבה תיאר, בקלות רבה מדויי תיאר, בצנרת. מי זה בצנרת. אדם שלמד חודשיים באיזשהו מקום קורס מסוים ועובד שנתיים, הוא בצנרת, ואדם שעובד שלושים שנים ולא למד בכלל, הוא בצנרת? זאת אומרת, בסוף ניקלע להגדרה של מי זה בצנרת. ככל שהדברים הם יותר פלואידים, זאת אומרת, ניסיון ועבודה, אז לחבורה הזאת, לא במובן שלילי אלא במובן חיובי, יצטרפו עוד ועוד אנשים שיאמרו שגם הם כאן, דבר שייצור עוד יותר קשיים.

אני לא שולל את מה שאתה אומר אלא אני אומר שהמילה צנרת היא מילה קלה לאמירה אבל קשה ליישום.

<אריה אלדד:>

אני אפרט את הצנרת. נראה לי שכל מי שעובד היום במקצוע בפועל עד ליום חקיקת החוק או כניסתו לתוקף, כל מי שעד אותו רגע כבר התחיל לעבוד במקצוע, יקבל תעודה. כל מי שלומד היום אומנות או לומד פסיכולוגיה אבל לא למד מסלול ייעודי, הוא עוד לא בצינור. כלומר, הוא יכול להתפצל לכל מיני כיוונים אחרים. מי שנכנס למסלול ייעודי וידע שזה המסלול שלו, הוא כבר בצנרת.

<אמיר שנון:>

ואם הוא עובד ואין לו אפילו תואר ראשון ולא עמד באף אחת מהדרישות של המקצוע כשהוסדר בזמנו?

<אריה אלדד:>

יקבל.

<רוני גמזו:>

אתה לוקח על עצמך אחריות ציבורית גבוהה מאוד.

<אריה אלדד:>

אני מבין שכל פתרון אחר יכניס עוד מאות או אלפים לסטטוס כזה שתלוי ועומד וזה רק יחמיר את הבעיה.

<אורלי לוי אבקסיס:>

עדיין אפשר לקבוע קריטריונים מסוימים מינימאליים ומשם להמשיך.

<אמיר שנון:>

אנחנו כבר עברנו את זה.

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

<אורלי לוי אבקסיס:>

אני יודעת, אבל מה שנוצר כאן עכשיו זאת קטסטרופה.

<היו"ר רחל אדטו:>

ברור לחלוטין שההצעה של פרופסור אלדד למעשה מפשטת את כל מה שאנחנו מנסים לדבר עליו בשנה האחרונה. ברור לחלוטין שמה שניסינו לעשות בשנה האחרונה זה הניסיון להגדיר מי יהיו אלה שרשאים לקבל את התואר, עד כדי כך שאמרנו בישיבה האחרונה שיהיה תואר מטפל באומנות מוסמך, מטפל באומנות מעשי ומי שרוצה מוסמך יצטרך לעשות את ההשלמה של התואר ומי שרוצה להישאר מעשי, יצטרך להביא רק את הניסיון ואת התעודה שהוא למד באיזשהו מקום מאושר. ניסחנו כאן הצעה איך אפשר בכלל לחלק או למי נוכל לתת תעודת מטפל מוסמך, כן או לא, הצעה שהיא מאוד מורכבת כי היא הולכת משנת 2005, שזאת הייתה שנת הבג"ץ בנושא.

אני לא יודעת אם שמרית תציג את זה עכשיו, כן או לא.

<שמרית שקד:>

מה שאת מחליטה.

<היו"ר רחל אדטו:>

אני לא בטוחה שיש בזה טעם לאור זה שמשרד הבריאות רוצה לדון עכשיו בהצעה שנחתך את הנקודה ונפתור את הבעיה מנקודה כזאת ואילך.

אני מציעה שבמקום שנדון עכשיו בהצעה שניסינו לגבש, מי כן ומי לא, ננצל את זה שאתה כאן ונעשה את הסבב בהתייחסות להצעה שהועלתה כרגע על ידי פרופסור אריה אלדד.

<אמיר שנון:>

אם אפשר, הערה. אני רוצה להזכיר שגם כיום ברוב המוסדות והמכללות, הלימודים הם לא לתואר ולא שמענו כאן עדכון מהמועצה להשכלה גבוהה מה קורה לגבי זה. אני זוכר שהמוסדות הגישו בקשות להכרת התוכניות לתואר אבל אנחנו לא יודעים היכן זה עומד.

<אורלי לוי אבקסיס:>

אנחנו מדברים על התואר השני כשבכלל עוד אין תואר ראשון?

<רוני גמזו:>

לא. יש תואר ראשון.

<אלון האס:>

אלון האס, המכללה ירושלים. אני רוצה לחבר בין שלושת ההצעות. קודם כל, אני שמח שהפרופסורים אומרים את הדברים האלה כי זה נשמע קצת אחרת ופתאום זה מתקבל. אני חושב שההצעה הזאת הועלתה לפני ארבע שנים אבל יפה שהיא עולה עכשיו שוב.

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות

05/06/2012

אני בהחלט מקבל את ההצעה. אני חושב שצריך לחתוך קו וזה נראה לנו נכון מאוד. כל מי שכבר התקבל ללימודים ולומד תרפיה באומנות במסלול מוכר, מסלול שהוא במכללה מוכרת, לא הגיוני לבוא ולומר לו שהוא יסיים עכשיו שלוש שנים ואז באוניברסיטת חיפה יגרפו עוד שנתיים בהן תעשה תואר שני.

<היו"ר רחל אדטו:>

מי שלומד עכשיו, זה גם מה שאמר פרופסור אלדד, זה מי שנמצא כבר בצנרת. זה לא חל עליו.

<אלון האס:>

הוא אמר לא בתואר ראשון אלא שהוא כבר התקבל ללימודים של תרפיה באומנות. הבנתי אותו טוב. אם הוא התקבל ללימודים של תרפיה באומנות והוא לומד, וזה אותו מסלול, הרי כולנו כבר יודעים ואת קיבלת את כל השעות שזה לא קורס של חודשיים אלא מדובר בשלוש שנות לימוד עם התמחות ועם כל מה שצריך. דוקטור שנון נתן לנו את כל ההכרה הזאת. אני קיבלתי ממנו כבר בשנת 1996 תעודה שאני מוכר כי אתם קבעתם את זה אז.

<אמיר שנון:>

לא למכללה ירושלים.

<אלון האס:>

לא. אני הייתי אז באוניברסיטת חיפה אבל קיבלתי תעודה כזאת. אני אומר שהם הגדירו בדיוק מה הצרכים של ההכשרה אז, משרד הבריאות הגדיר ואת המסלולים בנינו לפי ההגדרות שלכם. המסלולים האלה של שלוש שנים עם 1,100 שעות שהסטודנטים לומדים. לבוא ולומר להם שהם סיימו את כל שלוש השנים, עכשיו לכו לעוד שנתיים ללמוד באחת האוניברסיטאות. זה סעיף אחד.

הסעיף השני. אתם דיברתם על כמה זמן עבר מאז ההצעה היא. אני לא יודעת אם את זוכרת, אבל כשהמל"ג אמרה שזה ייקח בין שלושה לחמישה חודשים לבדוק את ההצעות שלנו, כל השורה הזאת צחקה. אף אחת מההצעות של המכללות להוראה לא נגמרה. כולנו הגשנו. באוקטובר אמרו לנו שההצעות שלנו נכנסו לבדיקה.

<היו"ר רחל אדטו:>

השורה התחתונה.

<אלון האס:>

השורה התחתונה. אנחנו מחכים לתשובות של המל"ג היכן אנחנו עומדים.

<היו"ר רחל אדטו:>

השורה התחתונה שלך היא שאתה תומך בהצעה שהוצעה.

<אלון האס:>

בוודאי. חד משמעית.

<מנחם פדר:>

מכללת ירושלים. אני חושב שההצעה הזאת לפחות עושה סדר במשהו שמסתבר שהוא הולך ומסתבך. הרי אפשר לקיים דיון על קוצו של יוד, מי בדיוק מתאים, מי לא מתאים, מה בדיוק היה סעיף המשנה שהיה באותו קורס שלכאורה נשמט מהפרוטוקול, אבל הדבר הזה לא יסתיים. כך אפשר למרוח את זה עוד שלושים שנים ולגמור את כל הסיפור. אני בעד לסיים את העניין, לנקות שולחן, לסגור תאריך יעד ומשם להתקדם הלאה עם הדרישות היותר מחמירות שקבעה המל"ג.

<אורית שקד שנקמן:>

עורכת הדין אורית שקד שנקמן, יועצת משפטית באוניברסיטת חיפה. לגבי ההצעה החדשה שהועלתה בעניין הזה. צריך לזכור, ועם כל הסרקסטיות שנשמעת מהמכללות לעניין הכסף שאוניברסיטת חיפה עושה, שהתוכנית לתואר שני באוניברסיטת חיפה היא תוכנית מתוקצבת. אף אוניברסיטה לא עושה כסף משום תוכנית מתוקצבת שהסטודנט משלם.

לגופו של עניין. צריך לזכור שלא מדובר רק במכללות ותיקות שקיבלו בזמנו את ההכרה של משרד הבריאות ושמשרד הבריאות בדק בדיוק מה הן מלמדות. בזמנו כאשר הלכו לפי חוזר מנכ"ל, נבדקו המכללות, נבדקו התוכניות וניתנו הכרות לתוכניות המתאימות. צריך לזכור ש-2005, אין מילה אחרת לומר, יש הפקר. פשוט הפקר. כל אחד יכול לתת תעודה של בוגר קורס מטפל כזה או אחר ביצירה.

<היו"ר רחל אדטו:>

זה עקב אכילס של ההצעה הזאת.

<אורית שקד שנקמן:>

נכון. אנחנו צריכים לשלוח את הילדים שלנו למישהו שפתח משרד ועל השלט שלו כתוב שיש לו תעודה של מטפל והוא לא מטפל ולא עשה הכשרה מעשית כמו שצריך ואף אחד לא בדק איזו הכשרה מתאימה. אנחנו צריכים לזכור שאלה דיני נפשות. זה לא שבאים לדבר אתו אלא הוא בא לטפל בילדים שלנו.

<היו"ר רחל אדטו:>

אני מוכרחה לומר שיש איזה אבסורד בזה שמצד אחד אנחנו רוצים שמעתה ואילך יוכר תואר שני ומצד שני אנחנו נותנים רישיון לכל אלה שסיימו.

<אורית שקד שנקמן:>

נכון.

<אורלי לוי אבקסיס:>

לכן יש תקנות, כדי לקבוע מה.

<אורית שקד שנקמן:>

אף אחד לא ביקש מאותם אנשים שנמצאים במקצוע כבר מ-2005 – ואני גם לא סבורה שזאת תהיה ההחלטה שתתקבל - ללכת עכשיו לעשות שנת התמחות. הרי רובם עשו שעות הכשרה מעשיות גם במכללות כאשר יש שלוש שנים עם הרבה מאוד שעות הכשרה מעשיות. גם אצלנו היו הכשרות מעשיות.

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
 (הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
 של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
 05/06/2012

<היו"ר רחל אדטו:>

זה לא היה ברור קודם.

<אורית שקד שנקמן:>

בכל תוכניות התעודה המוכרות היו שעות הכשרה מעשית בתוך הלימודים. כך זה היה גם בזמנו של חוזר מנכ"ל וגם היום.

<אורלי לוי אבקסיס:>

כרגע שמענו את מנכ"ל משרד הבריאות.

<אורית שקד שנקמן:>

הוא מדבר על התואר השני הרגיל.

<אורלי לוי אבקסיס:>

בסופו של דבר ההתמחות, ואם אנחנו נצטרך לאלץ אותם לעבור גם את התואר השני, היא התמחות.

<אורית שקד שנקמן:>

אף אחד לא מאלץ אותם.

<אורלי לוי אבקסיס:>

אבל אם נקבל את ההצעה הראשונית, בסופו של דבר גם על ההתמחות הם יצטרכו לשלם.

<אורית שקד שנקמן:>

הוראות המעבר שמתייחסות לאלה שהם כבר בצנרת והם עובדים, דיברו על זה שבין היתר הם לא יצטרכו להשלים שנת התמחות. יהיו להם כל מיני תנאים מקלים כי יש להם ניסיון מעשי. אנחנו לא מדברים על זה.

לדברים שאמר מנכ"ל משרד הבריאות. לא דין מטפלים באומנות כדין הדיאטניות. המקרה של הדיאטניות הוא מקרה שונה לחלוטין גם מבחינת סוג ההתמחות שהן עוברות. מטפלים באומנות שסיימו תואר שני הולכים לעשות התמחות שהיא התמחות והם מטפלים בפועל. יש עליהם פיקוח, יש להם הדרכה, יש תוכנית מיוחדת.

<רוני גמזו:>

לא. זה בדיוק אותו הדבר.

<אורית שקד שנקמן:>

זה לא עניין היפותטי. באוניברסיטת חיפה פותחים את המחזור השלישי ומדי שנה יש לנו כמה עשרות, ואנחנו מדברים על כשמונים סטודנטים מדי שנה, שעושים את אותה שנה שלישית של התמחות בתוכנית ההשלמה

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

ואנחנו משבצים אותם. הרי האוניברסיטאות והמכללות הודיעו כבר שיש מקומות כאלה. משרד הבריאות הוא לא המקור היחיד אלא יש את משרד הבריאות, יש את משרד החינוך שמקבל ויש גם את משרד הרווחה.

לעניין ההצעה, כמו שאמרתי, אני חושבת שזה יהיה בעייתי מאוד מבחינת האחריות שלנו כלפי הציבור.

<אורלי לוי אבקסיס:>

את יותר אחראית ממשרד הבריאות?

<אורית שקד שנקמן:>

באופן מפתיע אני ציפיתי לשמוע את זה ממשרד הבריאות. אני דואגת לילדים שלי.

<אורלי לוי אבקסיס:>

אולי את דואגת למי שאת מייצגת. את מייצגת את אוניברסיטת חיפה וקשה לי להאמין שבריאות הילדים חשובה לך יותר מאשר למשרד הבריאות.

<היו"ר רחל אדטו:>

תסכמי את הדברים.

<אורית שקד שנקמן:>

זה נוגע לא רק לציבור. זה בוודאי נוגע גם לזילות המקצוע, אם כל אחד יוכל לקבל תעודה, גם כזה שהוכשר.

<אורלי לוי אבקסיס:>

איזו זילות מקצוע? היוקרה של המקצוע. באמת.

<אורית שקד שנקמן:>

לעניין הדאגה של משרד הבריאות. אין שום בעיה לשבץ את המתמחים. המכללות והאוניברסיטאות לקחו על עצמן באחת הישיבות הראשונות בפני גברתי, כיוון שמשרד הבריאות לא היה מוכן לקחת את זה על עצמו, את הפיקוח על התוכנית, על השיבוץ של אותם מתמחים במקומות. אין שום בעיה בכל המוסדות ובתי החולים שמאוד רוצים לקבל אותם. אנחנו משבצים עכשיו מחזור שלישי של מתמחים עם למעלה משמונים אנשים.

<רוני גמזו:>

זה יהיה במסגרת אחריות רשמית, שהמועצה להשכלה גבוהה תיקח את זה על עצמה. כל עוד זה לא במסגרת אחריות רשמית, זה הכול מילים.

<היו"ר רחל אדטו:>

זה במסגרת תוכנית הלימודים.

<אורית שקד שנקמן:>

השנה השלישית בתוכנית הלימודים.

<רוני גמזו:>

זה לא במסגרת תוכנית הלימודים כפי שכרגע מוצע. כרגע מוצע שהוא מסיים את התואר שלו ואחרי שנתיים לך ותחפש את עצמך.

<אורית שקד שנקמן:>

זה במסגרת הלימודים. ברגע שזה יוסדר בחוק.

<אורלי לוי אבקסיס:>

השנה השלישית, שהיא סטאז', תהיה בתשלום? אני רוצה להבין, כן או לא. יש כאן יותר מדי דברים שעפים באוויר.

<אורית שקד שנקמן:>

זאת תהיה שנה שלישית ללימודים, כן.

<אורלי לוי אבקסיס:>

אבל היא בעצם שנת סטאז'.

<אורית שקד שנקמן:>

היא לימודי המשך.

<אורלי לוי אבקסיס:>

תעשי לי טובה, זאת עוד שנה שמוסיפים לתוכנית. אתם לא תצליחו לבלבל אותי למרות שקודם הייתי מאוד מאוד מבולבלת.

<אורית שקד שנקמן:>

אנחנו מדברים על סטודנטים חדשים. שנת ההתמחות מדברת על סטודנטים חדשים.

<אורלי לוי אבקסיס:>

זה לא משנה. בסופו של דבר אתם מוסיפים שנה לשנת הלימודים. כלומר, לתוכנית הלימודים לתואר השני מוסיפים שנה שבה תהיה התמחות על חשבון הסטודנט. הבנתי נכון או לא נכון?

<אורית שקד שנקמן:>

נכון.

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

<אורלי לוי אבקסיס:>

אתם לא תיתנו לזה כאן תמיכה. אני לא ארים את היד על דבר כזה. זה מטורף. אומר לך מנכ"ל משרד הבריאות שזאת לא הדרישה לתואר.

<אורית שקד שנקמן:>

זאת השנה אחרי התואר. אלה לימודי המשך.

<אורלי לוי אבקסיס:>

תכניסו את זה בתוך השנתיים. למה שנה שלישית?

<מירי פלג:>

אני מאוניברסיטת חיפה, מרכזת הכשרה מעשית. אני רוצה להבהיר שהתוכנית של אוניברסיטת חיפה היא שנתיים תואר שני. בשנתיים תואר שני אין אפשרות לעשות 1,560 שעות ולכן האוניברסיטה לקחה על עצמה לפתוח שנה ג' כדי שהסטודנטים יוכלו להשלים את שעות ההכשרה. זה לא רווח של האוניברסיטה אלא זה משום שבמוסדות הכשרה של סמינרים התוכנית היא שלוש שנים. הדרישות של המל"ג הן שנתיים לתואר. אין אפשרות לשחרר מטפל עם 600 שעות הכשרה וכבוד למקצוע. לכן אוניברסיטת חיפה לקחה את זה על עצמה. היא לא עושה מזה כסף ואין שום רווחים.

<אורלי לוי אבקסיס:>

אני הבנתי שיש כאן ענייני כבוד, גם מול הדיאטניות, גם מול הפיזיותרפיסטים, הכירורגים, המרדמים ועוד.

<עומר בקרמן:>

אני ביבליותרפיסט. במקרה אני בוגר אוניברסיטת חיפה. אני מרגיש שיש כאן איזשהו בלבול בין שני דברים. אנחנו מדברים על אותם מטפלים שנמצאים בצינור לעומת אותם המטפלים שנכנסים למערכת הלימודים והם אלה שבאמת לומדים שנתיים לתואר כמו שאני עשיתי. אני למדתי לתואר השני שנתיים תואר ועוד שנה תעודת מטפל והכשרה מעשית, שלפי דעתי זה הכרחי. צריך לפצל בין העובדה של אותם מטפלים שנמצאים בצינור ושם נמצאת השאלה איזה השלמה, אם בכלל הם יצטרכו לעשות, לעומת זה שנכנסים לתוכנית הכשרה חדשה והיא שנתיים של תואר ועוד שנת תעודת מטפל. זה נראה לי רלוונטי ונכון.

אני חושב שהדיון כאן מתפלג ומתפצל לגבי השאלה מה יהיה עם אותם מטפלים שכבר סיימו, האם הם יצטרכו לעשות את אותה השלמה וכאן לפי מה שאני מבין ההצעה החדשה שעלתה לא מדברת על זה. לפי דעתי צריך לעשות סדר. מי שמתחיל, איזה תוכנית הוא ילמד ואני מבין שזה דבר שכבר רץ הרבה שנים וקיים, לעומת אותם מטפלים שסיימו את הכשרתם. אלה שני דברים שונים וחשוב לשים לב לכך.

<היו"ר רחל אדטו:>

לגבי השאלה אם ההכשרה המעשית היא חלק מתוכנית הלימודים, כן או לא, ואם היא צריכה להיכנס לתוך השנתיים או צריכה להיות שנתיים פלוס, אני חושבת שזה בוודאי לא המקום כאן לדון על זה. יש לזה גופים מקצועיים שנותנים את התעודות כמו המועצה להשכלה גבוהה. כל המכללות וכל האוניברסיטאות הגישו את

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

התוכניות אליה.

<קריאה:>

והיא קיימת ומאושרת.

<היו"ר רחל אדטו:>

התוכניות אושרו על ידי המועצה להשכלה גבוהה או לא אושרו על ידה אבל זאת הכתובת שמאשרת או לא מאשרת את הדברים האלה.

<אורית שקד שנקמן:>

זאת החלטה מ-2010.

<רוני גמזו:>

אני רוצה להסביר. האוניברסיטה או המכללה צריכה לקחת אחריות על הסטודנט עד הגעה ליכולתו לקבל תעודה.

<אורית שקד שנקמן:>

אנחנו לוקחים אחריות.

<רוני גמזו:>

כדי שתיקחו אחריות, זה צריך לבוא כחלק מחובה שלכם. אתם לא אומרים אתם לוקחים אחריות כי בעוד שנתיים-שלוש או ארבע שנים יבוא מישהו אחר ויאמר שהוא החליט לא לקחת אחריות. זה צריך להיות חלק מהחובה שלכם. החובה שלכם צריכה להיות מהרגע שהסטודנט מגיע אליכם.

<היו"ר רחל אדטו:>

אני מבקשת לא לנהל דיונים פרטיים. ההכשרה המעשית כרגע היא לא הדיון וזה לא המקום בו תינתן התשובה לכך. אנחנו לא מוסמכים לתת את התשובה, בוודאי לא בוועדה כאן אלא זאת החלטה שהיא החלטה מקצועית פרופר. אנחנו לא האנשים שמוסמכים לכך.

<אורית שקד שנקמן:>

התשובה כבר ניתנה. יש מתווה מל"ג מיולי 2010 שמשרד הבריאות היה חלק ממנו והמתווה של המל"ג אומר במפורש שתואר שני שנתיים פלוס שנה נוספת. משרד הבריאות לא היה מוכן לקחת אחריות על השנה הנוספת למרות שזה מה שמקובל בהתמחויות במקצועות אחרים כמו למשל במקצוע שלי.

<אורלי לוי אבקסיס:>

אבל את שילמת עבור ההתמחות שלך? כשעשית התמחות במשפטים, שילמו לך. את לא שילמת שנת לימודים נוספת. את לא שילמת.

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

<אורית שקד שנקמן:>

אבל למדתי ארבע שנים ולא שלוש שנים.

<אורלי לוי אבקסיס:>

גם אני למדתי ארבע שנים.

<אורית שקד שנקמן:>

האוניברסיטאות והמכללות כבר באחת הישיבות הראשונות כאן אמרו שכיוון שמשרד הבריאות לא מוכן לקחת אחריות, הן ייקחו.

<אילן שלגי:>

עורך דין אילן שלגי, מייצג את סמינר הקיבוצים. הצעתו של פרופסור אלדד היא ראויה. לנו אין כל התנגדות לעניין, מה גם שזה אולי יקצר ויקדם את הליכי החקיקה. יחד עם זאת, צריך לאפשר למי שיבחר בכך כאופציה כן להשלים את אותו תאר שני ייעודי שהמל"ג תאשר. אז אפשר לציין בתעודה – הייתה הצעה כזאת באחת הישיבות הקודמות – למי שיש תואר שני.

<אריה אלדד:>

בגרמניה פעם היה תואר פרופסור דוקטור דוקטור.

<מירי רוזנבוים:>

סמינר הקיבוצים. שאלתם לגבי התואר השני. אנחנו, שיש לנו ארבע התמחויות, הגשנו את התוכניות למל"ג, אבל כמו שאתם יודעים למל"ג יש את הקצב שלה.

אני כן רוצה להתייחס לעניין שאורלי העלתה, כאילו הכסף מניע אותנו.

<אורלי לוי אבקסיס:>

לא, את לא הבנת אותי נכון. ממש לא הבנת אותי נכון.

<היו"ר רחל אדטו:>

אני רוצה שנתקדם כי פרופסור גמזו צריך ללכת.

<אורלי לוי אבקסיס:>

אל תשבשו את מה שאמרתי. כוונתי מאוד מאוד ברורה. אנחנו מטילים עוד ועוד חובות על אותו סטודנט ועל אותו מטפל כאשר בסופו של דבר אנחנו אומרים לו שגם על השנה של הסטאז' הוא ישלם.

<היו"ר רחל אדטו:>

אני מבקשת לא לענות על זה עכשיו. אנחנו לא מדברים על שאלת הכסף. אני רוצה להתקדם כי אחרת

פרופסור גמזו יצא. היה לי חשוב לנהל היום את הישיבה בנוכחותו. תעני עניינית על השאלה.

<מירי רוזנבוים:>

עניינית ביותר. אני יכולה לומר שאם למשל מחר קובעים חוק שצריך תואר שני ולסמינר הקיבוצים עדיין אין תואר שני, בסדר. אנחנו בקצב שלנו נקדם את התואר השני גם אם זה יהיה בעוד שנה או בעוד שנתיים ואין לנו בעיה. אני חושבת שכל האנשים שיושבים כאן ומייצגים את המוסדות האקדמיים, מה שחשוב להם זה טובת המקצוע ולא שום דבר אחר.

להערתו של פרופסור גמזו שמשווה את זה לדיאטנים. אני חושבת שזה פשוט בלתי ניתן להשוואה. אנחנו לוקחים אחריות ובהחלט, גם אתם לא תגידו לנו לקחת אחריות, אנחנו לוקחים את האחריות כולל הליווי של הסטודנט בהשלמת כל ה-960 שעות לסטאז'. אם יש סטודנט שלא ירצה לעשות סטאז' אלא רק תואר שני, אני לא צריכה לחייב אותו.

<רוני גמזו:>

אם לא תמצאי מקומות? אם בעוד ארבע שנים לא תמצאי מקומות, תקבלי פחות סטודנטים?

<מירי רוזנבוים:>

בקטע הזה מאוד חשוב שתבין. היום המוסדות עובדים עם בין 1,000 ל-1,200 שעות סטאז' וכל אחד דואג לזה באופן אישי. הורדתם לתואר השני 600 אבל 600 זה מה שנקרא על הדרך ואין לנו בעיה. יש לנו בעצם להשלים 400 שעות. אני לא אומר שזה קל. זה לא קל. אם זה היה פחות, זה היה יותר טוב אבל זה המצב ואתו נתמודד. אנחנו בהחלט יודעים לעשות את זה ועשינו את זה הרבה שנים.

<אורנה צרפתי:>

אורנה צרפתי, אני בוגרת משרד הבריאות, במקצועי אני מרפאה בעיסוק ואני הייתי שותפה לחוק המרפאים בעיסוק במקום המכובד הזה. היום אני מרפאה בעיסוק הראשית של קופת חולים מאוחדת. אני די חרדה מהאמירה שאומר פרופסור אלדד. אנחנו מקבלים אנשים לעבודה במסגרת השב"ן. זאת אומרת, המבוטח יכול לקבל טיפולים במסגרת השב"ן אבל כשאני נמצאת היום שנתיים במקצוע שלי בתוך הקופה ואני אחראית על הנושא הזה, אני מאוד חרדה לקחת את כל האנשים יחד ולהעביר אותם ולתת להם רישיון, לזה שלמד חצי שנה, לזה שלמד שנתיים ולזה שנמצא שלושים שנים במקצוע ואני מאוד מכבדת את הניסיון שלו, אבל זאת לא בוכטה אחת.

<אריה אלדד:>

מה את עושה היום?

<אורנה צרפתי:>

יש לי הרבה דפיקות לב.

<אריה אלדד:>

מה מפריע לך להמשיך לפתח דפיקות לב?

<אורנה צרפתי:>

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

אני לא מוכנה.

<אריה אלדד:>

להבנתי זה חלק אינטגרלי ממחזור הדם.

<אורנה צרפתי:>

אני קיבלתי תפקיד. קיבלתי מנדט לקבל בעל מקצוע שייתן שירות אמין ברמה למבוטחים.

<אריה אלדד:>

מה את עושה היום? איך את מחליטה היום?

<אורנה צרפתי:>

אני לוקחת את התעודות שלו, אני רואה את מה שהוא עשה ואני לא מוכנה לקבל כל אחד. אתה מבקש
שייתנו הכשרה לכל האנשים עד תאריך מסוים ונקבל אותם כמו שהם.

<אורי מקלב:>

אל תקבלי אותם.

<אריה אלדד:>

כולם יבואו עם תעודה ואת יכולה לבחור את בוגרי הרווארד. הלא תמיד את תוכלי לבחור מי שבעינייך
הוא הטוב.

<אורנה צרפתי:>

מה אני אמורה לעשות עם כל אלה שיושבים אצלנו כבר היום ועובדים כעצמאים? אני אפטר אותם?

<אריה אלדד:>

לכן שאלתי מה את עושה היום.

<אורלי לוי אבקסיס:>

מחר תהיי חייבת לפטר אותם.

<היו"ר רחל אדטו:>

אני מבקשת, אל תעני.

<אורי מקלב:>

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
 (הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
 של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
 05/06/2012

היא לא צריכה לענות אבל האם היא אומרת שלמבוטחי קופת חולים מאוחדת שהאנשים שאחראים
 חוששים לגבי הטיפול שהם מקבלים? האם זה מה שאת אומרת כאן?

<אורנה צרפתי:>

כן.

<אורי מקלב:>

זה המסר לאנשים שמבוטחים בקופה שלכם.

<אורנה צרפתי:>

אני רוצה לומר משהו לטובת המעמד הזה. שנים עבדתי בבית חולים פסיכיאטרי של משרד הבריאות, אני
 הייתי הבוסית של מוטי ותמיד קיבלנו אנשים לסטאז' מהמקומות המוכרים. זאת אומרת, אני לא חושבת שיש בעיה
 של הסטאז'. אנחנו נתנו את המדריכים מתוך המערכת, נכון, אנחנו לא התערבנו, אבל מה שבדקנו בציציות לפני
 שקיבלנו, זה שהם באים באמת מתוך מערכת מוכרת. אני לא רואה בעיה שהאנשים יעשו את השעות שלהם מתוך
 התמידה ואת השעות שלהם לאחר הלמידה. את זה צריך לומר לטובת היושבים כאן.

<אורנה שץ אופנהיימר:>

דוקטור אורנה שץ אופנהיימר מהאגף להכשרת עובדי הוראה. יש לנו במערכת החינוך היום מודל של
 סטאז' לכל המורים המתחילים.

<היו"ר רחל אדטו:>

של משרד החינוך?

<אורנה שץ אופנהיימר:>

כן. יש הבחנה בין הכשרה תוך לימודים והכשרה אחרי הלימודים, כמו בכל מודל פרופסיונאלי. בחלק של
 ההכשרה אחרי הלימודים, מה שנקרא הסטאז', המורים יוצאים לשדה ובשנה הראשונה הם מקבלים שכר בגובה של
 שמונים אחוזים. אין שום סיבה שלא יהיה מודל דומה שכל המסיימים את התוכנית של התואר, ולא תעודה, ילכו
 לעשות סטאז' בשכר בכל מיני קליניקות ובכל מיני מקומות.

<אורלי לוי אבקסיס:>

מי יקבל אותם בשכר?

<אורנה שץ אופנהיימר:>

מי שרוצה. למשל בקופות החולים.

<היו"ר רחל אדטו:>

לכן הדיאטניות לא מצליחות למצוא עבודה, כי לא רוצים לשלם להן.

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

<אורנה שץ אופנהיימר:>

לא חייבים לשלם שכר מלא, אבל לשלם שכר.

<היו"ר רחל אדטו:>

לא משלמים שכר מלא ולכן הדיאטניות נמצאות מחוסרות מקומות סטאז'. בתי החולים לא רוצים לממן את זה.

<אורנה שץ אופנהיימר:>

אני מתפלאה שבמקום הזה לא מאמינים בשוק העבודה הקיים.

<אורלי לוי אבקסיס:>

אנחנו מאמינים אבל אנחנו מודעים למציאות. אנחנו לא נאיביים.

<דפנה מוריה:>

דוקטור דפנה מוריה, ראש התוכנית שתהיה, אנחנו מקווים, בבית ברל. אני קודם כל רוצה לציין שהיום המצב הנתון בתוכניות מוכרות של לימודי טיפול באומנות, הסטודנטים לומדים שלוש שנים ולא שנתיים ומקבלים בסך הכול תעודה. למעשה אם נאשר את התוכנית של תואר שני פלוס שנה של הכשרה, הם עדיין ילמדו שלוש שנים במסגרת ומצבם רק ישופר, ובטח שמצב המקצוע ישופר אם נעשה את הצעד הזה. לכן אני חושבת שזה צעד חשוב וקריטי לעתיד המקצוע ולמעשה הוא רק משפר את התנאים של הסטודנטים. הוא לומד את אותן שלוש שנים ויוצא עם תואר שני. לטווח הארוך, זה מאוד חשוב.

<היו"ר רחל אדטו:>

מה לגבי הצעתו של פרופסור אלדד?

<דפנה מוריה:>

אין ספק שלגבי תוכניות מוכרות אני בעד. אני חושבת שזה רעיון מצוין.

<שמרית שקד:>

מה את מגדירה תוכניות מוכרות?

<דפנה מוריה:>

תוכניות שהוכרו בעבר על ידי משרד הבריאות.

<אלון האס:>

משרד הבריאות כבר הוציא חוזר מנכ"ל. חוזרים על אותה הטעיה כל פעם. ההטעיה הזאת חוזרת על עצמה כל פעם.

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

<דפנה מוריה:>

כשאני באתי להיות מטפלת באומנות, הגשתי את כל הניירות שלי למשרד הבריאות וקיבלתי תעודת הכרה במעמד שהיא הסתמכה על כך שלמדתי במוסד מוכר. כך זה נמשך. כן הייתי נוהרת ממצב לפיו אני מכירה אנשים שעובדים בתחום במשך תקופה – הם באמת מאוד טובים עם חומרי אומנות ויש להם לב רחב - והם קוראים לעצמם מטפלים באומנות בעוד שהעבודה היא באמת עבודה שמקבילה לעבודה של פסיכולוג קליני. אנחנו מדברים כאן על דיני נפשות. זה לא משחק.

<אורלי לוי אבקסיס:>

אתם פסיכולוגים קליניים?

<דפנה מוריה:>

לא.

<אורלי לוי אבקסיס:>

אתם רואים את עצמכם כפסיכולוגים קליניים?

<היו"ר רחל אדטו:>

דפנה, אל תעני.

<מרים דרוקס:>

מרים דרוקס, מכללת לוינסקי, ראש התוכנית להכשרת מטפלים במוזיקה. אני לא אאריך. אני מצטרפת לדברים של מירי מסמינר הקיבוצים.

<סמואל שוורץ:>

דוקטור סמואל שוורץ, סמנכ"ל שלוחת אוניברסיטת לסלי שלאחרונה קיבלה היתר מהמל"ג. להתייחס להצעתו של פרופסור אלדד. אני מאוד מסמפט שצריכים לחתוך את הקשר הגורדיאני לפני שנכניס לתוך הבריכה עוד אלפי בוגרים שצריך להכשיר אותם ואני גם מקשיב למה שאומרים לגבי דיני נפשות והילדים שלנו שצריך לשמור עליהם. רציתי להציע פשרה. מאז 1961 עד 2001, 2003, 2005, 2007, 2009 ו-2010 הוציא משרד הבריאות קריטריונים להכרה שהתייחסו לקורסי קדם בפסיכולוגיה ובאומנות. אנחנו כמוסד תמיד בדקנו בציציות את הקריטריונים האלה כדי לוודא שאנחנו עומדים בכל מה שמשרד הבריאות אומר. אני לא חושב שצריך לזרוק את הכול אלא אפשר להסתמך על מה שמשרד הבריאות עצמו הוציא.

<יערה כהן:>

התאחדות הסטודנטים. גם אנחנו נברך על הצעתו של פרופסור אריה אלדד. יחד עם זאת, אנחנו הולכים עם הצעת סמינר הקיבוצים שתינתן לסטודנטים האופציה לבחור האם הם כן רוצים לגשת לתואר השני הייעודי כדי להעלות את מעמד המקצוע או כן לקבל את ההכרה באופן אוטומטי.

<עפרה קמר:>

מכללת דוד ילין. אני מצטרפת לדבריה של מירי ומרים. אני רוצה רק להוסיף ולומר שאנחנו כבר שלושים שנים מכשירים מטפלים בצורה אחראית ואנחנו גם נמשיך לעשות זאת, כולל לקיחת האחריות על העבודה המעשית והסטאז' שלהם.

<אורית ויסמן:>

דוקטור אורית ויסמן, המכללה האקדמית לחינוך על שם דוד ילין וגם ראש החטיבה לטיפול בתנועת המחול ביה"ב. החוק הזה מאוד חשוב לקבוצה מאוד רחבה של המכשירים אנשים להיות מטפלים וגם למטפלים. אני עדה לעצומה שתוך יומיים אלף מטפלים חתמו מהלב על העצומה כדי שהחוק הזה יועבר. אני גם תומכת בדברים של מירי. אין ספק שתמיד אפשר לטרפד ותמיד אפשר להעלות דברים שכבר הוסכמו בעבר ולהעלות אותם כדי שלא יועבר חוק. החוק הזה הוא חשוב לנו. אנחנו עדים משנת 2005 לתופעות מאוד מאוד לא מקצועיות שהופכות את המקצוע שלנו לכלי בידי אנשים לא מקצועיים.

<אורלי לוי אבקסיס:>

את יכולה לתת דוגמה לנזקים?

<אורית ויסמן:>

כן. אני יכולה לתת דוגמה. למשל, אני בקשר עם מקום להכשרה מעשית שזה משהו שאנחנו עושים כבר שלושים שנים. ניגשה אלי משהי ואמרה לי שהם קיבלו בוגרת וכי בחורה הגיעה אליה ואמרה שהיא מטפלת באומנות. שאלתי מהיכן היא והיא אמרה שהיא עשתה איזה קורס של כמה חודשים והיא קוראת לעצמה מטפלת באומנות. אם לא יהיה לנו חוק, המקצוע הזה לא יוכל להיות מקצוע ראוי כי הוא זקוק להרבה למידה, להרבה מחקר ולהרבה עבודה מקצועית. זה הזמן שלנו לעשות את זה ולא לטרפד אותו עוד פעם.

<הו"ר רחל אדטו:>

זאת בדיוק הסיבה. מתוך הרצון כן להעביר את החוק הזה, נתקענו בכל הסיפור הזה של ההגדרה של אותו דור ביניים. כדי לקדם את החוק, אנחנו מנסים לחלץ את הפלונטר הזה של דור הביניים וכאן הבעיה. יש רצון כן לגמור את סיפור החוק והבעיה היא באמת רק דור הביניים. מבחינתו של פרופסור אריה אלדד, הבעיה הייתה בדיוק המטרה כדי להגיע ולראות איך אנחנו נותנים מענה לאותם 5,000 אנשים שמסתובבים שמשנת 2005 לא קיבלו רישיונות.

<אורית ויסמן:>

משום כך אנחנו מוכנים לעמוד מול זה שיהיו כאלה שאולי לא יהיו ראויים ולקבל את ההצעה.

<ענת שבדרון:>

אני בוגרת המחזור הראשון של דוד ילין לפני שלושים וכמה שנים. אני באה לכאן כנציגה של כלל המדריכים בארץ. ביומיים האחרונים אספנו חתימות מכל המדריכים ואנחנו מאוד מודאגים לגבי החוק שיעבור בכנסת הזאת. יש לנו חשש מאוד גדול שככל שהדיונים יתמשכו, הכנסת הזאת תגמור את המהלך שלה ללא חוק. אנחנו מדריכים היום שנים רבות את המטפלים למען המטופלים, למען איכות המקצוע. אנחנו שוקדים על זה כדי שהמקצוע, אחרי הלימודים ואחרי הסטאז', ימשיך להיות מקצוע שלומדים בו. כך אנחנו תופסים את כל מקצועות הטיפול הרגשי. מאוד מדאיג אותנו. מצד אחד ההצעה של פרופסור אריה אלדד נשמעת הצעה שפותחת ומאפשרת להתקדם, אבל מצד שני אני כן מצדדת בכך שיהיה איזשהו מחסום לאותן מכללות שעד עכשיו לא הוכרו על ידי משרד הבריאות. אני כן נתקלת באנשים שפונים אלי להדרכה וההכשרה שלהם היא מינימאלית ואני לא מעוניינת

להדריך אותם כי אני חושבת שהם לא עשו את התהליך המלא.

אני אתן דוגמה. מטפלת שפונה אלי כי היא עדיין בשנת סטאז', היא מוכנה לעבוד באופן פרטי והיא רוצה ממני הדרכה. אני שואלת אותה מה אם בעוד חצי שנה החוק יחליט שהיא לא יכולה, והיא אומרת לי שהיא תעזוב את המטופלים שלה. זאת התפיסה.

<אורלי לוי אבקסיס:>

את לא משאירה לה אופציות. היא תהיה עבריינית ותמשיך לטפל? זאת באמת דוגמה לנזקים נוראיים.

<ענת שבדרון:>

ענייני הוא מקצוע ברמה, מקצוע עם חוק, מקצוע שייטיב עם המטופלים, עם האוכלוסייה של החלשים והאנשים שזקוקים למקצוע הזה.

<קריאה:>

דוקטור ויסמן, נשאלה שאלה שלא ענית עליה. מה להערכתך התוצאה אם מיישהו לא מוסמך מספיק לטפל בילד. מה ההשלכות?

<אורלי לוי אבקסיס:>

אני רצייתי דוגמאות. אני לא באה חלילה וחס לומר שזה מקצוע פחות או שזה מקצוע שבאיזשהו אופן לא יכול לגרום נזקים. כמי שמתעסקת גם בילדים בסיכון וכדומה, המקצועות האלה הם קריטיים והכרחיים ולפעמים הם אלה שפותחים את הדלת להגיע לנפשו של אותו ילד, אבל בואו ניכנס לפרופורציות. שמעתי כאן השוואות ואולי בואו תתפסו את המקומות של הפסיכולוגים הקליניים. באיזשהו אופן מחר הליצן הרפואי גם ירצה להיות בהסדרה מסוימת. בואו ניכנס לפרופורציות מסוימות ובואו נראה איפה אנחנו שומעים גם על הכבוד של המקצוע אבל גם בהחלט על המטופלים.

<היו"ר רחל אדטו:>

תעני בקצרה.

<אורית ויסמן:>

למשל לצאת לחופש בלי להודיע מראש. ילד יכול להיכנס לחרדות מאוד קשים אם המטפל שלו יצא לחופש בלי להודיע מראש וזה קורה עם אנשים שלא מבינים מה זה סטינג טיפולי.

<מוטי מקס מקמורי:>

עד לפני שנה אנחנו הגשנו יותר מחמש ניירות עמדה שתומכות בעמדתו של פרופסור אריה אלדד. אנחנו גם מסכימים עם התוספת ששורץ הביע שיש היום חוזר מנכ"ל לקבלה לעבודה במשרד הבריאות ולהפוך אותו כבסיס להוראת המעבר, כך שהוא בעצם מסדיר את הקריטריונים באופן יותר ברור כאשר מדובר בכל אותן תוכניות הכשרה, על המודל לפיו הוכרו בעבר ושבעצם מוכרות היום. להפוך את הקריטריונים האלה להכרה בהוראת המעבר.

<היו"ר רחל אדטו:>

תודה רבה. חבר הכנסת אורי מקלב, בבקשה.

<אורי מקלב:>

תודה רבה לך גברתי היושבת ראש. אני לא משתתף בישיבות רבות של ועדת העבודה והרווחה בנושא הזה ואני גם לא חבר מן המניין בוועדה. במקביל לוועדה הזאת, גם ועדת הכלכלה יושבת ושם, כשבאים לישיבה, יודעים שיש אינטרסנטים שפועלים אבל אני יודע מראש לאן אני נכנס ואני נכנס לישיבה בה משתתפים הרבה אינטרסנטים. כאן האינטרסים מוסווים. לכאורה כולם מדברים בלשון אקדמית, כולם מביעים דאגה לילד ולמקצוע, אבל יש כאן מטענים של אינטרסים וכל אחד רואה את הנושא רק מנקודת מבטו שלו. בוועדת הכלכלה לכל הפחות יש גם ארגוני צרכנים או הצרכנים בעצמם שבאים ואכן לישיבה הקודמת הגיעו כמה אנשים כאלה והם חסרים לי כאן.

<אורלי לוי אבקסיס:>

אתה מדבר על מטופלים.

<אורי מקלב:>

חסד עשה אתנו היום פרופסור אריה אלדד כשהגיע לישיבת הוועדה והציע את הצעתו בתחילת הישיבה. אם אני – ואני לא פרופסור ולא בעל תואר ראשון – הייתי מציע, זה לא היה מתקבל.

<היו"ר רחל אדטו:>

הוא יוזם החוק.

<אורי מקלב:>

בנוסף להיותו פרופסור, הוא יוזם עוד חוקים בנושא הזה. הוא אמר שהוא לא רוצה לריב עם השומר אלא לאכול את הענבים. אם אני אריב עם השומר כל הזמן, אני לא אעשה שום דבר. אני רוצה לאכול את הענבים מכאן ואילך.

גם אם אני לא מקבל את כל ההצעה שלו, כיום, מי שהיום מוכר לפי חוזר מנכ"ל, והוא לא סתם אחד שאנחנו לא יודעים מי הוא, שהוא שם שלט והחליט שהוא מטפל, אלא מדברים על אנשים שהם בעלי תואר ראשון שלמדו במקום מוכר ואתם, משרד הבריאות, מכירים בו. הוא עומד בתנאים. הוא אח שכבר למד הרבה שנים ואנחנו מכירים בו, אז בו בוודאי יכולים להכיר כדור המדבר. הוא אחד שעוסק במקצוע, הוא למד במוסד מוכר ואנחנו מכירים בו. היום לא נצטרך לדרוש ממנו תואר שני. אסור לשכוח שהדרישה לתואר שני בעיני לא מקובלת גם כיום. אני מבין שהובילו את הדבר הזה ואולי אין דרך חזרה, אבל אני גם חולק על כך שהמקצוע הזה צריך להיות עם תואר שני, אבל בוודאי שאלה שעוסקים בכך, לא צריך לדאוג זאת מהם.

<היו"ר רחל אדטו:>

תודה. המועצה להשכלה גבוהה ואחר כך נסכם.

<ורדה בן שאול:>

אני רוצה רק לעדכן כי ביקשו כאן עדכון לגבי התוכניות שאושרו ומה קורה עם התוכניות שנמצאות

אצלנו. מכללת לסלי קיבלה אישור לפתוח ארבע תוכניות בתחום. מכללת תל חי קיבלה ממש בישיבה האחרונה אישור לפתוח תוכנית חדשה לתואר שני. הגישו לנו שש מכללות לחינוך סדר גודל של 15 תוכניות שנמצאות בוועדה אחת שעובדת עליהן. אני לא אכנס כאן לפרטים אבל חייבים לומר שקפיצת המדרגה מלימודי התעודה לתואר השני היא משמעותית.

<נדב שמיר:>

שתי הערות. זאת לא כל כך סמכותה של המל"ג ותפקידה להתייחס להוראות המעבר בהצעת פרופסור אלדד, אבל אולי בכל אופן אני אומר שלדעתי ההצעה הזאת, לא רק שאולי קלה יותר ליישום אלא היא גם נכונה יותר משפטית. למעשה ב-2005 הפסיקו לתת רישיונות בגלל הבג"ץ שהוגש אבל יכול להיות שרגע לפני שהפסיקו לתת רישיונות ורגע אחרי למדו בדיוק את אותן תוכניות. לא יתכן שמאחד יבקשו תואר שני ומהשני לא יבקשו תואר שני. כך נראה לי יותר נכון משפטית, להוסיף להצעה הזאת של פרופסור אלדד, איזה שהם קריטריונים, אולי אותם קריטריונים שמשרד הבריאות בהן עת הוא נתן את הרישיונות. להחיל את אותן אמות מידה.

אף פעם לא נקבע כאן שהסטאז' שמחויף לתואר יהיה באחריות בלעדית של המוסדות להשכלה גבוהה. אני לא מכיר אף מקצוע שמוסדר בחוק שהפיקוח על ההכשרה המעשית נעשה על ידי גוף שהוא למעשה לא גוף מדינה. אצל עורכי הדין, זאת לשכת עורכי הדין שנותנת את הרישיון, אצל הפסיכולוגים זאת מועצת הפסיכולוגים. לא יכול להיות שעל הכשרה מעשית משרד הבריאות בכלל לא יפקח עליה. למיטב זיכרוני מה שסוכם זה שבאמת את השיבוץ יעשו המוסדות להשכלה גבוהה אבל את פיקוח העל יעשה על ידי משרד הבריאות.

<ד"ר אמיר שנון:>

אם אני מבין נכון, הבעיה נובעת מכך שכאן מדובר על תואר שני. אחד המקצועות שנלמדים לתואר ראשון, הכשרה מעשית היא חלק מהלימודים.

<היו"ר רחל אדטו:>

אני רוצה לסכם את הדיון. כאשר ישבנו אתמול והכנו את הישיבה היום, הכנו חמש אופציות כדי לפתור את הבעיה של דור הביניים והאם אנחנו יכולים לקחת את הקבוצות שסיימו לפני 2005 וקיבלו רישיון, את אלה שסיימו אחרי 2005 וקיבלו רישיון, את אלה שהם בעלי תואר שני, את אלה שהם לא בעלי תואר שני. יש לנו חמש אופציות נפרדות שלא העליתי אותן לדיון כאן כי חשבתי שזה אפילו לא יהיה מעשי לדון בכל חמשת האופציות אלה. חלק מהדברים נשמעו על ידי חבר הכנסת מקלב.

סיכמתי עם מנכ"ל משרד הבריאות שאנחנו נכנס כבר בשבוע הבא או לכל המאוחר בעוד שבועיים ישיבת המשך מצומצמת בהשתתפות מנכ"ל משרד הבריאות ומנכ"ל המועצה להשכלה גבוהה, כדי לנסות לראות אם ההצעה הזאת יכולה להיות הצעה מעשית, כמובן לא לרוחבה אלא איזשהו שילוב כאשר ייאמר שכל אלה שיהיו פטורים או שניתן להם רישיון, אלה יהיו אנשים שבשנת 2005 עמדו בקריטריונים. כלומר, הם למדו במקום מוכר, במוסד מוכר, יש להם תעודה ולא מי שלמד שבועיים בקורס בהודו ויחזור לארץ ויאמר שהוא מטפל מוסמך ויבקש רישיון. כלומר, צריך למצוא איזשהו שילוב ראוי בין ההצעה לתת רישיון כדי לפתור ולתת לחוק הזה אפשרות להתקדם ולחוקק אותו, באיזשהו מקום לוותר על מה שתכננו מלכתחילה – ראה כל חמשת ההצעות שגיבשנו אתמול – וכן לתת אפשרות ללכת בכיוון של הצעת החוק אבל לא באופן גורף. כן לתת מבחינת כבוד והערכה למקצוע לאלה שעומדים בקריטריונים שיהיו מקובלים כקריטריונים כך שאפשר יהיה להבין מהיכן הבן אדם בא ומה הרקע שלו.

אני מקווה שאם תוך שבועיים נסכם בינינו את הנושא, נוכל לנסות ישיבה במהלך החודש הקרוב. אני מאוד לא רוצה להגיע לפגרת הקיץ בלי לסיים את הנושא.

ועדת משנה להצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון)
(הרחבת תחולת החוק למקצועות בריאות נוספים), התשס"ט-2008
של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
05/06/2012

תודה רבה. הישיבה נעולה.

<הישיבה נעולה בשעה 13:15>